

Előfizetési árak:
 Hónapra . . . 6 Ft —
 Félévre . . . 30 Ft —
 Évesre . . . 100 Ft —
 Egy évfolyam ára 8 Ft.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádas-féle ház)
 Hová az előfizetések és a lap
 megküldésére vonatkozó felsze-
 lalásokat intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.
 Hová a lap szerkesztői irodájára
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

Kéziratok vissza nem adódnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számként kaphatók:

Waldner N. utóda Domján L., Valentín K. Sa (Széchenyi-tér), Engel Lajos (K-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (F-utca) papír- és könyvkereskedéseiben.

Kietlen nemzedék.

Lázasan iparkodó korunk már nem lelkesedik olyan eszményekért, melyek fél-század előtt egész irodalmi és társadalmi életünket áthatották. A mi korunk önző, haszonleső, címkerészes, vagyonthajhászó s mindenesetre inkább örül a gyümölcsnek, melynek már hasznát veheti, mint a virágnak, mely még csak ígér.

Az áldozatkészségnek ritkán nincs titkos célja, a nagylelkűség rendszeren haszonra számít s a lehangzatosabb férfiak csak elvéve vannak meggyőződve elveik eszményi magasztosságáról. Az érdekek szövevényes gépezete az élet szinpada alatt van; de a súlyosabb azért nagyon sokszor látjuk elbukni a női erényt s a férfi becsületet minden nagyobb föltűnés nélkül.

Többet adunk az értelem kiművelésére, mint valaha, többet tanulunk gyermekkorunkban, mint a régebbi generációk talán egész életükön által; serény iparkodás, túlfeszített buzgalom tapasztalható az oktatás minden országában, föllázó munkásság a tudomány művelőinél. Szóval minden vonalon az értelem kiművelése, a fölvilágosodás terjedése vakító fényvel, villanyos tündökléssel iparkodik bevilágítani a jövő századba.

Ez az értelmi művelődés azonban ritkán illeti a szív képzését s míg az élet legszebb virágkorában egész ifju nők és tanult fiatal emberek mohón merülnek bele a legelvontabb tudományos problémák elemzésébe, addig az irodalom és művészet remekeit észre nem veszik s közönyük és

kicsinylésük napról-napra növekedik mindaz iránt, a mi a fantázia gyümölcse.

Tiszta fővel, de üres szívvvel lép be az újabb nemzedék az életbe, mely rögtön kihasználja fiatalságát, tanulságát s egyéb képességeit. Mire tökéletesen megismerkedik környezetével önzésével, addigra már tele van csalódásokkal és keserűségekkel. A mi a hétköznapi szellemek közt fölemelné és boldogítaná: a szív műveltsége, hiányzik életéből.

Ugy vagyunk a mai nemzedékkel, mint a magas hegységekre törő bátor és fáradalombíró turistákkal. Mentől magasabbra törnek, annál többet látnak, de annál hidegebb és kietlenebb világ veszi őket körül. Messze alattuk mosolyognak a nyájas völgy virágai, alig látják már az üdítő forrást, alig alig hallják a madárdalt, alig gyönyörködnek a természet költészetében. Pedig odalent, az elhagyatott nyájas völgyben van a gyönyör kies országa s nem odafent a büszke ormok között, a hová csak a sasok mennek fészket rakni.

A jövő nemzedék szívképzése még mindig nem tart lépést az értelem képzésével. Hajlandóságot kell ébresztenünk a fiatal szívekben mind az iránt a mi szép és fönséges. Kegyeletet kell csöpgöztetnünk lelkükbe a művészet iránt, sőt a tudományok fölé kell emelnünk, mert belőle sugárzik a valódi gyönyör a boldogság.

Szomorú látvány az olyan elcsigázott gyerektudós, a ki magasztalva beszél Pythagoras tantételéről, de nem ismer egyetlen dalt sem. Tanítsuk az igazat továbbra is

egész odaadással, de tanítsuk a szépet is, hogy harmoniát hozzunk kietlen tudományos képzsünkre.

Az országgyűlésből. Lanyha érdeklődés mellett indult meg márc. 30-án az általános vita a folyó évi költségvetés fölött. Hegedűs Sándor, a pénzügyi bizottság előadója bővebben ismertette a pénzügyi bizottságnak a költségvetésre vonatkozó jelentését s végül a költségvetést elfogadásra ajánlotta. A költségvetéshez Helfy Ignác ezült először, részletesen kifejtve, hogy a költségvetésben mutatkozó tizenegyezer forint fölösleg az adók rendkívüli fölemeléséből származott s hogy e szerint az az eredmény, a melyet a költségvetés fölmutat, épen nem mondható örvendetesnek, tekintve a polgároknak az adók túlságos fölszigazásából származó bajait. Helfy határozati javaslatot nyújtott be arra nézve, hogy a ház a költségvetést a részletes tárgyalás alapjául se fogadja el. Helfy után Molnár József az Ugron-féle 48-as párt tagja beszélt. Határozati javaslatot terjesztett be, a mely lényegében megegyezik a Helfyével, de a költségvetés elvetését első sorban azon az alapon javasolja, hogy a közös hadügyi kiadásokra aránytalanul nagy összeg van fölvéve, a mi az állam egyéb fontos érdekeinek a rovására megy.

HIRK.

— **(A megye közgyűlése.)** Baranya-vármegye törvényhatósága ápril hó 11-én délelőtti 10 órakor évnegyedes rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: I. Évnegyedes jelentések és kormányrendeletek. 1. Alispán évnegyedes jelentése. 2. Kijelölő bizottság megalakítása. 3. Az üresedésbe jött siklósi járási szolgabírói állásnak választás útján való betöltése. 4. A 3. pont alatt kitért választás folytán esetleg megtűresedő állások betöltése. 5. Belügyminiszterium rendelete

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Ehez az éhezőnek.

Irta Kéry Gyula.

A nyáron láttam először, s megesejt rajta a szívem. Éppen kinéztem az ablakon, midőn a kapunkat valaki kinyitotta. Egy beesett arcú sápadt kis drótos fiu surrant be azon, s megállva, vékonyka hangon danolta el ezt a fájó nemzeti himnust: „Van-e valami drótozni, foltozni való?” Mikor aztán látta, hogy egyik ajtót sem nyitják ki, sóhajtott egyet és — tovább ment.

Még jó ideig hallottam, a mint a közeli szomszédos házak udvarán sirdogálva danolta azt az egyhangú panaszos melódiát, míg végre lefordult a másik utcába, a honnan már csak elvéve szállt felém egy-egy szótöredék.

Megsajnáltam a szegény gyereket! Ugyan mit véthetett ez a parányi lény a sorsnak, hogy már gyerek korában kell elhagynia otthonát, szülőjét, mindenét, hogy keservesen megkeresse

azt a pár fillért, mely megmenti őt az éhhaláltól? Sokszor egész napon át hiába jár-ke, hiába danolja a nótáját; nem akad ember, a ki valami drótozni valót adna. Ilyenkor persze nem is eszik mást, mint egy kis kenyérmaradékot, a mit az könyörtelen külvárosi kocsmáros ad neki — a megfizetés reményében — a'hol pár hónapra kibérelte az ő megszokott menedékét: az istállónak egyik félreeső kis zúgát. Nyáron erresines gondja. Ilyenkor napnyugta után kimegy a mezőre, lefekszik, s ott alszik a virágok között, a csillagos ég alatt.

Amint így elgondolkodtam, megint csak hallom ám, a mint a kis drótos házról-házra közeledik. Mar a szomszéd ház kapuját is becsukta. Kinyit a mi kapunk, s újra ott termett. Nem engedtem szóhoz jutni, hanem intettem, s odahívtam az ablakomhoz.

— Van valami drótozni való? — kérdező örömsugárzó arccal.

— Nekem nincs Janó, hanem megállj! ettél e ma már valamit?

— Ettem egy kis száraz kenyeret.

— No jól van. Maradj itt, majd hozok

neked valami enni valót, aztán majd kapsz egy kis borraivalót is.

Ezzel átmentem a konyhába. Mikor a leveses tálat kihoztam, gyorsan levette válláról a fényes kis reszelőket és csörömpölő lapátokat, oda támasztotta vándorbotját a falhoz, letilt az ablakom alá és jóízűen falatozott.

Beesett, sápadt kis arcza szinte kipirult.

Mielőtt a borraivalót is odaadtam volna neki, kikérdeztem, s lelkem egész áhitatával hallgattam az okos kis drótos tót panaszos beszédét. Elmondta, hogy bejárta már egész Magyarországot. Tíz éves volt, mikor a vándorbotot a kezébe adták, s eleresztették egymagát a nagyvilágba. Azóta folyton vándorol városról-városra, faluról-falura. Látta a kanyargó, ezüst hullámu Tiszát, bejárta az erdélyi havasokat, volt már a fővárosban is, a hol a sok oszlopkéményből annyi kormos tüstfelhő száll az ég felé.

Mikor aztán azt kérdeztem tőle, hogy melyik folyó tetszett neki legjobban, azt felelt rá a szívből eredő meggyőződés teljes hangján, hogy a — Vág. A hegyek között pedig mégis csak a legszebb a magas, erdős Kriván. Itt

az áll. bir. választmány újja alakítása tárgyában. 6. Belügyminiszteriumnak a Sárkány dunaág vidékén Bács Bodrog és Baranya vármegyék közötti eddigi határvonal felkutatása és állandósítása iránti rendelete. 7. Belügyminiszterium rendelete az ebtartási szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. 8. Belügyminiszterium rendelete a bábalyg rendezéséről alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. II. Állandó választmány jelentései. 9. Tűzrendészeti és 10. Építészeti szabályrendeleteknek belügyminiszterium által elrendelt módosítása tárgyában. 11. Visy Lajos és Jágits József mohácsi lakosoknak Mohács nagyközség képv. testületének f. é. 52. sz. határozata elleni felelőzése. 12. A pécsi takarékpénztárnál $4\frac{1}{2}\%$ kamat mellett elhelyezett pénzkészletek felmondása folytán szükséges intézkedés tárgyában. 13. Az árvaházi épületre vonatkozólag tett intézkedések és a kivétel iránt kötött szerződés jóváhagyása. 14. A házi pinczér 1891. évi számadása. 15. A gyámpénztári 1891. évi mérlege. 16. A gyámpénztári tartalék alap, 17. Árvaházi alap, 18. Törzstőke- és házi pénztári tartalék alap, 19. Tiszti nyugdíj alap, 20. Betegápolási alap, 21. Erdészeti alap, 22. Allategészségügyi alap, 23. Ipariskolai alap, 24. Lótenyésztési alap, 25. Iuséges alap, 26. Nemesi pénztár, 27. Hg. Schaum-Lippe-féle jutalomdíj alap, 28. Baranyai csatorna alap, 29. Eugenfalui parterősítési alap, 30. Tanítói jutalomdíj alap, 1891. számadásai. 31. A gyámpénztári tartalék-alapban nélkülözhető összegnek az árvaházi alap gyarapítására való fordítása tárgyában. 32. Szébenyi község által az inséges alaphoz kölcsönzött összeg leszámlálása. 33. Gyenis Sándor utkaparó kegydíj iránti kérvénye. 34. Kopács község képv. testületének f. é. 1. sz. határozata ellen Varga János és társai, kopácsi lakosok által benyújtott felelőzés. 35. Sellve község képv. testületének f. é. 2. sz. határozata ellen Lederer Jakab, sellyei lakos által benyújtott felelőzés. 36. Szűts Károly, sellyei körjegyzőnek a jegyzői nyugdíj igazgató választmány múlt évi 524. sz. a. hozott határozata elleni felelőzése. 37. Fauszt Kourád volt szederkényi kántortartó nyugdíjaztatása. 38. A dárdai hercegi uradalomnak Harasztii — és 39. Gordisa közsében hirt ingatlanai után igényelt felpótadó kedvezmény megállapítása iránti kérvénye. 40. Dunaszekcső községnek egy pénztári ellenőri állás rendszeresítése iránt hozott határozata. 41. Németboly községnek községi pótadó leírása iránt hozott határozata. 42. Kovacséna és 43. Vörösmarth község ingatlan vétele. 44. Kákics község javata átengedtet ingatlantulajdonjogának átruháztatására kiállított nyilatkozat. 45. Vörösmarth község ingatan eladása. 46. Burgert János és társai, jakabfalui lakosok által Jakabfalui községi 1872—1889. évi számadások ellen támasztott s helyszínen megvizsgált nehézmények. 47. Mágocs község önnálló árvaházának megvizsgálása alkalmából fölmerült költségek megtérítése itánt Mágocs község képv. testülete által hozott határozat.

könyvelébeadtak a szemei. Megkérdeztem tőle szelid hangon, hogy miért sir. Azt felelte rá, hogy ő nem sir, csak eszébe jutott a — Hanka.

— Ki-ez a Hanka, hol lakik? — kérdém.

— Ott lakik, a hol a szép Kriván van.

Egy kis faluban van egy kis ház, s abban a kis házban van az én Hankám.

— De hát ki a te Hankád?

— A Hanka lesz az én feleségem, ha elvándoroltam egy pár évet és pénzem lesz. A Hanka az, akit én szeretek nagyon, nagyon; a kité csak nekem szabad szeretni.

E szavak után a foltos kabátjáról lelógó kis rongydarabbal letörölte szép diószemeiből a könyveket.

Nem tépdستم tovább a szive sebéit. Odaadtam a kis szerelmesnek a borraivalót s ő ismét elment.

Azóta nem láttam.

A multkor a külvárosi utcában járva, egyik kapu alól ismét felém csengett a régi hang, a mint a „van-e valami drótozni, foltozni való“-t dudogta. Benéztem az udvarba, a honnan szomorúan ballagott kifelé a kis Janó. Még beesettebb volt az arca, mint akkor, mikor elő-

48. A Herczegszőlős, 49. Csikós-Tóttós, 50. Ny. Szt.-Erzsébet, 51. Nagyarsány, 52. Egerszeg, és 53. Mekényes községi árvatárból, valamint 54. Tóbi Jánosnak Bucsučanin Jakab elleni kötvényköveteléséből eredőleg fölmerült gyámpénztári hiány fedezése. 55. Mohács nagyközség képv. testületének f. é. 52. sz. határozata Simonkovits Mihály másodjegyző fizetésének emelése tárgyában. 56. Hoffmann Jakab és neje után a zsbriki árvatárból eredőleg fölmerült hiánynak a gyámtári tartalék-alapból leendő fedezése. 57. F. Mindszent községnek pénztári állás rendszeresítésére vonatkozólag hozott határozata. 58. Gadány községnek a legelő tulajdonjoga tárgyában hozott határozata. 59. Ócsárd község regale kérvényének beváltása. 60. Nagy-Bicsérd község regale kötvényének beváltása. 61. Lovász Hetény község 1892. évi pótköltségvetési előirányzata. 62. Trencsén vármegye megkereső levele a pálinkakimérés vasárnapi korlátozása iránt a kereskedelemügyi miniszterhez intézett föliratának pártolása végett. 63. Monostor községnek kölcsönfölvétel engedélyezése tárgyában hozott határozata. 64. Ofalu, és 65. Maiss község árvatárból fölmerült hiánynak a gyámpénztári tartalék-alapból való megtérítése. 66. Karancs község 1892. évi pótköltségvetési előirányzata. 67. Csarnóta község 1878—1889. évről fölülvizsgált birói számadása. 68. Lipova községben behajthatatlanná vált községi adók leírása. 69. A pécsi járásból: Arányos, Málom, Szilvás, Bosta, Szőke, Garé, Ócsárd, Regenye, Pellérd, Göröcsöny, Gyód, — a baranyavári járásból: Lőcs — a szentlőrinczi járásból: Kisasszonyfa, Iványi, Uj Mindszent, Szent-Lőrincz, Szent-Dienes, Sellye, Marócsa, Magyar-Mecske, Sumony, Csonka-Mindszent, Szent-Iván, Szent-Gál, Czinderi-Bogád, Hernádfa, Rónádfa, Gilvánfa, Monosokor, Bogdácsa, Kákics, Kacsóta, Okorágh, Ózd, Kis Telek Babarcz-Szőllős, Hegy-Szent-Márton, Tengerin-Monyorósd, Egerszeg, Bodony, Kis-Dér Baksa község 1891. évi birói számadása. 70. A pécsi járásból; Bosta, Szilvás, — a baranyavármegye járásból: Lőcs, — a szentlőrinczi járásból: Hegy-Szent-Márton, Babarcz-Szőllős, Bodony, Egerszeg, Kisasszonyfa, Czinderi-Bogád, Marócsa, Sellye, Gilvánfa, Rónádfa, Szent-Lőrincz, Szent-Gál, Kacsóta, Szent-Iván, Magyar-Mecske, Okorágh, Szent Dienes, Csonka-Mindszent, Kis-Dér, Monosokor, Monyorósd, Kákics, Iványi, Bogdácsa, Kis-Telek, Ózd község 1891. évi szegénypénztári számadása. III. Küldöttségi jelentések. 71. Számonkérő szék jegyzőkönyve. IV. Tiszti jelentések. 72. Alispán jelentése a járási főszolgabírák 1891. évi naplószámadásairól. 73. Ugyanannak jelentése a községi (közdtől) közutak tárgyában. 74. M. kir. állami állatorvos jelentése Pécsvaradon letelepedett Lengyel Albert állatorvosi oklevelének kihirdetése iránt. 75. T. főorvos jelentése Mohácson letelepedett Berchtold Antalné sz. Polgár Mária baba oklevelének kihirdetése iránt. V. Törvényhatóságok levelezései. 79. Trencsén vármegye közönségének megkereső levele a községi

szőr láttam. Fényes barna hajfürtjeit rongyos kis kék sapka fődte, valamikor katonáé volt, a ruhája pedig össze-vissza volt foltozva.

— Mondd csak — szólitottam meg — miért vagy te olyan rossz színben? Talán beteg vagy?

— Nem vagyok beteg — felelé reszkető hangon — de már három nap óta nem ettem mást, mint száraz kenyeret.

Hát úgy-e most nincs talán munka?

— Dehogynincs — felelé szinte örvendő hangon — tegnapelőtt és tegnap két forintot kerestem.

— És mégis éhezelsz?

— Hát maga nem tudja — szólt tovább megdöbbenve — hogy minálunk Árva-országban nincs kenyér?

— Csak nem küldöd oda a pénzedet, mikor neked sincs kenyered?

— Nekem nem kell — válaszolá nagyot sóhajtván — csak legyen a

— Kinek?

— A — Hankának.

állategészségügyi alap kezelése tárgyában tett fölterjesztése pártolása iránt. 77. Jegyzőkönyvet hitelesítő küldöttség választása.

— (Pályázat táblabirói állásra.)

A pécsi kir. ítélőtábla elnöke pályázatot hirdet Balogh kir. ítélőtáblai bírónak Budapestre történt áthelyeztetése folytán megüresedett 2500 frt évi fizetés és 300 frt lakpénzzel javadalmozott ítélő birói állásra. Az elnök fölhihja mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy 1869. évi IV. t. cz. 6. és 7. paragrafusában felsorolt általános és az 1891. évi XVII. t. cz. 22. paragrafusában előirt különös képesítési kellekeket, valamint nyelvismereteiket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzá czimezve, még pedig a közhivatalban lévők hivatalfőnöktüknél, közhivatalban nem lévők, jelestül: kir. körjegyzők a körjegyzői kamara, ügyvédek pedig az ügyvédi kamara utján annak a kir. törvényszék elnökénél, a melynek területén rendes lakóhelyük van, a jelen hirdetésnek a hivatalos lapban történt háromszori beiktatásától számítandó kéthet alatt nyujtsák be.

— (Kinevezés.) Ő fölsége a király igazságügyminisztere előterjesztésére Horváth Zoltán pécsi kir. aljegyzőt a devecseri járás-bírósághoz albiróvá nevezte ki.

— (A krajczár-egylet múlt évi működése.)

A szószertint való értelemben a legnépszerűbb takarékpénztár Pécsen a „Pécsi kölcsönös segélyező egylet“, melyet a nép krajczár-egyletnek keresztelt el az 50 krajczáros betétek miatt. Naponta ezer ember fordul meg a krajczár-egylet helyiségében s rakosgatja be a heti megtakarított pénzeszkéjét, mely oly biztos helyen van ott, hogy maga is csak különféle föltételek között nyúlhat hozzá. És ez jól is van így, mert a köznép, melyre leginkább üdvös ez a pénztintézet, könnyen hajlandó a megtakarított összegecskét hamarosan visszavenni; míg a kölcsönsegélyező egyletben ő magamagától is csak kölcsön kapja a saját pénzét, melyet vissza kell fizetnie, hogy hat év múlva, mikor az évtársulat föloszlik, megkaphassa hiány nélkül a takarékösszeget, sőt azon fölül a pénztintézet kezelése folytán elért fölös haszonnak is bizonyos részesét osztalékképpen. Ez a krajczárosokban dolgozó adós pénztintézet múlt pénteken tartotta meg évi közgyűlését a városház gyűléstermében, nagy számu részvényesek jelenlétében. A gyűlésen Rath Mátyás alelnök elnökölt. A pénztintézet forgalma a következő volt: az 1891. évi forgalom 18 814,920 frtot tett ki, ebből a váltóforgalom 10,116,043 frt 85 kr., a vagyonszállás 3,160,031 frt 65 kr. A törzsbetétek száma 556. A tiszta nyeresemény 87,380 frt 69 krt tett ki, tehát 559 frt 84 krral többet, mint 1890-ben. Ehhez képest a közgyűlés egy részletre 188 frtot állapított meg osztalékkul. A közgyűlés az igazgatóság indítványára elhatározta, hogy az esetleges veszteségek pótlására a kilépő évtársulat részleteként 90 krral járuljon a tartalék-alap kibővítéséhez, de ez a 90 kr. nem vonatkozik le a 178 frt osztalékból, mert a valódi osztalék tulajdonképpen 188 frt 90 krt tenne ki. A tartalék-alap még a 21 frt 47 kr. oszthatatlan fölös maradékot is kapja s így összesen 2879 frt 87 krral járul a most kilépő évtársulat a tartalék-alaphoz. A pénztintézet a múlt évben 19,699 frt 70 krt fizetett állami és községi adók fejében. Csepregi Schapringner Joachim, ki kezdetben mint választmányi, majd mint igazgatósági tag, aztán mint a fölügyelő bizottság elnöke 1866 óta oszlopa a kölcsönös segélyező egyletnek, előhaladt korára való tekintetből ez utóbbi tiszteről lemondott. A közgyűlés Schapringert — az egylet virágoztatása körül szerzett érdemei elismeréséül — egyhangulag örökös diszelnökké választotta meg. A fölügyelő bizottságba megválasztottak: elnök — Schapringner helyébe — Aidinger János, alelnökké Rath Mátyás, tagokká: Böhm C. F., Wertheimer L., Blauhorn Mihály és Gyimóthy Gyula; igazgatósági tagokká a kisorsolt 8 tag helyére megválasztottak: Dischka Győző, Hillebrandt Ferencz, Meiszner Imre, Majorossy Imre, Sey László, Scholz Antal, Ratkovics Ferencz és Rauss József.

— (A negyedik est.) A holnap tartandó negyedik irodalmi- és zeneestély műsora a következő: 1. Nyitány. Egmontból, Beethoven-tól. Előadja az 52. cs. és kir. gyalogezred teljes zenekara, Riepl Gáspár karmester veze-

tése alatt. 2. A haldokló isten. Költemény. Irta és szavalja Kéry Gyula. 3. Der arme Peter Schumann. b) Das Geheimnis. Zöllner. c) Oh vajha nagy szerelmemet. Zichy Géza gróftól. Éneklő Ruh Valéria úrhölgy, zongorán kíséri Vész Albert. 4. Valami a természetből. Irta és fölolvassa Ágh Timót dr. 5. Alfons vité. Galop de concert Ganztól. Zongorán előadják Bogyay Leontin és Baldauf Anna úrhölgyek. 6. Szép Ilonka. Költemény Vörösmartytól. Zeneje Ernyeytől. (Melodráma.) Szavalja Cserenyés Rózsika úrhölgy, zongorán kíséri Hegedüs Hedvig úrhölgy. 7. Sextett Luciából. Éneklők Baudisz Helén és Ruh Valéria úrhölgyek; Hoffer Károly, Egerszeghy Kálmán, Jilly Alajos és Reberics Imre. Zongorán kíséri Vész Albert, harmoniumon Czury József. 8. Király induló. Huber Károlytól. Éneklő a „Pécsi Dalárda.“ 9. Induló. Wagner „Tannhäuser“ cz. dalművéből. Előadja az 52. cs. és kir. gyalogezred teljes zenekara.

— **(Négy vasárnap)** lesz a címze annak az emlékalbumnak, melyet az irodalmi és zeneestélyeket rendező társaság a saját költségén kiadni készült részint a nagy közönség számára maradandó emléktől az első ilyen mű társadalmi mozgalomnak, részint az estélyeken fölléptettek részére némi viszonzásul a szives közreműködésért. A mű magában foglalja mindazokat az írói termékeket, melyek az estélyek során fölolvására kerültek. A szöveget aztán tartítani fogják a közreműködők arcképei. A „Magyar Szalon“ alakjában megjelenendő díszes kiállítású könyv ára 1 frt lesz, s a tiszta jövedelmét szintén a kifizűtt jótékony célokra, az estélyek jövedelméből begyűlt összeghez fogják csatolni. Az emlékalbumra a helyi lapok és könyvkereskedők máris elfogadnak előjegyzéseket.

— **(Előadás a legsötétebb Afrikáról.)** Westmark Tivadar a svéd hadsereg főhadnagya, ki Stanley Henrik alatt a Kongo-Expedícióban részt vett, ma szombaton, a Hattyuteremben „Tizenöt hónapig az emberek között“ és „Staaley-botrányok“ czim alatt előadást tart, melyben nemcsak saját élményeit és a sötét világrész népeinek erkölcsait és szokásait esseteli élénk színekben, hanem különösen Stanley rút önzéseiről és kegyetlenségeiről beszél el meglepő dolgokat. Kezdeté esti 8 órakor. Jegyek előre válthatók Valentin Károly fia könnyű- és zeneműkereskedésében és este a pénztárnál.

— **(Megjöttek a honvédönkéntesek.)** A mi honvédönkénteseink, a kik ösz óta Székesfehérvárott hallgatták a magyar kommandót, c-üttörtökön ismét körünkbe érkeztek. Kilenczen jöttek s mind a kilencz káplári ranggal vonult be városunkba, a hol az ismerősök csoportja csakhamar körülfogta a mi derék legényeinket. A visszaérkezett honvédönkéntesek, kik most lettek káplárokká, a következők: Czupy Béla, Dulánszky Nándor, Ferencz Imre, Kégl Károly, Lang Károly, Molnár Kázmér, Pongrácz Antal, Saaghy János és Wolf Lipót.

— **(Erdő-égések.)** A valpói uradalmi erdőben, mely Normann-Ehrenfels gróf tulajdona, a közelmúlt napokban tűz ütött ki, melyet szerencsére, nagy áldozatok árán bár, el tudtak oltani. — Ugyancsak erdőégésről írnak Eszékről, hol a közelben fekvő Lug nevű erdőben 60 hold porrá égett. Mindkét tüzeset gyújtogatásból keletkezett. — Sasdról írják lapunknak, hogy múlt vasárnap, márczius hó 27-én d. u. 1 órakor ismeretlen okból a N.-Hajmás község határában lévő vallásalapítványi uradalmi erdőben tűz ütött ki, mely mintegy 150 holdnyi területet hamvasztott el.

— **(A hadsereg köréből.)** A nálunk is előnyösen ismert Baranyai Sándor ezredest, a 44-ik gyalogezred parancsnokát — saját kérelmére — a király nyugalomba helyezte s neki ez alkalomból a czimzetes vezérőrnagyji jelleget díjmentesen adományozta legfőbb megelégedésének kifejezése mellett. Helyébe Ivinger Károly ezredest, ki hosszabb időn át szintén Pécssett szolgált, nevezte ki a király a 44-ik gyalogezred parancsnokává.

— **(Lesz lövöldözés.)** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy azon ismétlő puskákból, melyekből egy hét folyamán 8 mméter cshellővés-gyakorlati töltényekkel tüzeltek, ugyanazon héten legalább egy sorozat éles (hadi) töltényt a gyakorló (elemi)

lőtéren szabályszerűen löjjenek ki, hogy ez által a puskacső beolmozódásának elejét vegyék.

— **(Értesítő-kiosztás.)** A vallás és közoktatástügyi miniszternek újabb rendelete szerint ezentúl a középiskolai tanulók évenként márczius végén fogják kikapni a második harmadról szóló iskolai értesítőt, a mi által a harmadik harmad meghosszabbodik. A tanulóifjuság az értesítő kiosztás után még folytatja tanulmányait egész a husvéti ünnepekig, de ezen működése már a harmadik harmadra szól. Városunk középiskoláiban is c-üttörtökön délelőtt osztották ki az értesítőket, a szünetek azonban csak közvetlenül a husvéti ünnepek előtt veszik kezdetüket.

— **(Távozó huszárok.)** Mint értesültünk, a cs. és kir. 10. huszárezred Pécssett állomásozó századait Székesfehérvárra helyezik át, ide pedig helyettök honvédhuszárok jönnek, kiknek külön kaszárnyát emelnek, melynek tervrajzain már dolgoznak is a katonai mérnökök. Ugyanitt említjük meg azt is, hogy Strachwitz Mór gróf huszárszázados, ki szintén a 10. huszárezredhez tartozik — állítólag — nem megy a századdal Székesfehérvárra, hanem a fehértemplomi lovas kadétiskolához, ahova az egyik tanári állásra van kiszemelve.

— **(Szakelőadás.)** Dezső Miklós szőlészeti és borászati vándortanár április 5-én (kedden) a Makár dűlőben levő püspöki szőlőben a szőlőültetés módosatairól előadást tart, melyre az érdeklődő szőlősgazdák ez úton is meghívatnak.

— **(Hymen.)** Felsőbakai Simigh István jegyét váltott tótváraljai Kornis Ilonka kisasszonnyal. — Schultze Ernő (Lapáncsáról) eljegyezte Hoffmann Emília kisasszonyt B.-Baánból.

— **(Éjjeli gyakorlatok.)** A mi katonáink már erősen készülnek az őszi hadgyakorlatokra, melyek a legfőbb hadúr, a király előtt fognak lefolyni. Természetesen a gyakorlatok alatt teljes precizitást kívánnak a katonáktól s ezért már hónapok előtt gyakoroltatják velök a változatosabbnál változatosabb gyakorlatokat. Innen van azután, hogy a városi publikumot szerdán még a hajnali órák előtt muzsikaszó és kardcsörgetés riasztotta föl álmából. Ekkor jöttek ugyanis vissza a mi katonáink az éjjeli gyakorlatról, melyek éjjeli 2 óráig folytak le az üszögi és kozári határban. Kedden délután vonult ki az 52. gyalogezred Pécssett állomásozó 3 zászlóalja a rögtönzött gyakorlótérre, hol hevesen folytak a gyakorlatok, s ezek végeztével muzsikaszó mellett marsiroztak be a városba, a mi által sok boldogan álmadozó lakost riasztott föl a szokatlan trombitaszó.

— **(Lelkész-választás.)** A decsi ref. egyház lelkészi állására, mely Göde Károly esperes halálával üresedett meg, a márczius hó 29-dikén tartott választáson egyhangulag Bús Lajos pécsváradai lelkészt választották meg.

— **(Halálozás.)** Tamásovics Károly kosárkereskedő hétfőn délután a Mária-utcában a nyílt úton összeesett s agyszülhűdés következtében rögtön meghalt. Az elhunyt 62 éves volt. — Özv. Bertalan Jánosné szül. Varga Teréz márcz. hó 29-én 60 éves korában elhunyt Pécssett. — Bachmayer Henrik márczius hó 30-án rövid betegség után elhunyt Pécssett. — Dollinger János pécsi ügyvéd neje születet, Kaufmann Réza márcz. hó 31-én 63 éves korában elhunyt Pécssett. Temetése ma — szombaton délután 5 órakor megy végbe. — Özv. Stumpf Ferenczné szül. Lösch Teréz márcz. 31-én 88 éves korában elhunyt Pécssett.

— **(Pezsgőt, folyadékot és más kényesebb tárgyakat tartalmazó postai küldemények gondos csomagolása.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a következő utasítást adta ki: A közönség a pezs-gőt, bort s efféle folyadékot tartalmazó palackokat rendszeren ládákban csomagolva adja ugyan postára, azonban gyakran a palackok a ládában oly rosszul vannak elhelyezve, hogy gondosabb kezelés mellett is nem ritkán egyes palackok eltörnek, sőt még más küldeményekben is kárt okoznak. Minthogy a fellelvő postahivatalok nincsenek azon helyzetben, hogy megítélhessék, vajjon a küldemény belül jól van-e csomagolva, minthogy továbbá a kincstár nem szavatol oly kárért, melyet a föladó a küldemény föladására vonatkozó postai szabályok szem előtt tévesz-

tése, pl. elégtelen, vagy czélszerűtlen csomagolás stb. által maga okozott, illetve magára hárított, valamint általában nem szavatol folyadékot ki-folyásáért, törékeny tárgyak eltörésért stb.; a postát igénybe vevő közönséget a következőkre figyelmeztetem: Folyadékoknál (pezsgő, bor stb.) arra kell vigyázni, hogy az egyes palackok a ládán belül oly szorosra legyenek elhelyezve, hogy ne mozoghassanak. Levágott virágokat, virágcsokrokat vatta közé kell tenni s ugy elhelyezni, hogy a tartály oldalaihoz oda ne ütődjenek. Más élő növényeket, de a művirágokat is, különösen ha nagyobb tért foglalnak el, oly módon kell csomagolni, hogy azok minden oldalról kellően védve legyenek. Gyümölcsöt legalább papírfoszalványok közé kell rakni, hogy össze ne zúzássék. Vajat és zsiradékot vízhatlanul kell csomagolni s nagy faládába, vagy ami még ajánlatosabb, bádogszelenczébe tenni. Zsiradékot tartalmazó küldemények csak kettős tartályba csomagolva adhatók postára. Friss húst kosarakban és zsákokban is lehet szállítani, de a húsdarabokat a zsákon belül borezzellett áztatott vászonba kell burkolni. Tojást száraz, tiszta, szágtalan szecska vagy polyva közé téve erősebb ládákban kell feladni. Gyúanyagokat, a me-nyiben a postai szállítástól kizárva nincsenek, a Magyarországi Rendeleték Tára 1885. év-folyamának 431. és következő oldalain foglalt 2507, illetve 11.299. számú rendeletnek megfelelően kell csomagolni. Értékesebb tárgyakat, kivált ha nedvesség vagy dörzsölés által könnyen megsérülnek, viaszos vászonba, bőrbe, vagy vászonnal körülburkolt dobozba, törékeny tárgyakat polyva vagy széna közé téve, erősebb szerkezetű ládába kell elhelyezni. Ékszereket és drágaságokat tokban elhelyezve, azonfelül vászonnal körülburkolt erős fadóbozba vagy faládáscskába zárva jól körül kell kötözni. Értékes tárgyakat tartalmazó csomagok pecsételése kizárólag jó minőségű erős, finom pecsétviaszt és vésett pecsétnyomot kell használni. Ékszereteket és drágaságokat tartalmazó küldeményeknél a pecsétnyomatok tiszta-sárga és olvashatóságára kiváló gondot kell fordítani. Az utóbb említett küldeményeknél a czim mindig, de a többiek-nél is lehetőleg magára a külső burkolatra, göngyöletre, tartályra irandó. Ha a külső burkolatra írni nem lehet s a küldemény sem éksze-reket, sem drágaságokat nem tartalmaz, a címet papírlapra is lehet írni, de ezt egész hátlapjával a küldeményre tartósan rá kell ragasztani s oly módon megerősíteni, hogy szállítás közben le ne válják. Folyékony vagy törékeny küldeményeknél a külső tartályra figyelmeztető idom, jel, pl. a szokásos palack stb. alak rajzolandó; ugyszintén megfelelő megjegyzéssel látandók el a halikrát s gyorsan romló tárgyakat tartalmazó küldemények.

— **(A hernyók irtása és a gyümölcsstermési kilátások.)** Itt volna a fák lehernyőzásauak is a legvégsőbb terminusa. Nem is késtek a főszoigabirák kiadni a dörge-delmes rendeletet, hogy így meg amúgy meg-büntetik azon hanyag gazdákat, a kik gyümölcsfájuk lehernyőzását elmulasztják. Dacára azonban a rendelet szigorának, nagyon kevés sikert ígérünk magunknak. Ismerjük a multból az ilyenmű rendeletek hatását s tudjuk napi tapasztalatból, hogy a nép nem nagy respek-tussal van iránta és pedig azon oknál fogva, mert nagyon is jól tudja, hogy nincsen közeg, a mely a végrehajtást ellenőrizné. Az ilyen megyei szabályrendeletnek csak akkor volna igazán gyakorlati értelme és áldásos haszna, ha a foganatosítás is szigorú következetességgel keresztülvitetnék. Így azonban, ellenőrzés hi-nyában, nem egyéb, mint szépen hangzó írott malaszt, mely ugyan senkit sem boldogít. Az épségesen kitelelt apró hernyók (Pieris crataegii) pedig erősen kezdenek mozogni fész-kükben s nyugtalanul várják a rügyek dagadá-sát, hogy végzetes munkájukat mielőbb meg-kezdhessék. Pedig az idén szépen mutatkozik a gyümölcsstermelés is. A fák jól teleltek s nem érte sem nyulkár, sem fagy, vagy egyéb más téli veszedelem. Különösen az almafák gazdag vi-rágzást ígérnek, úgyszólván több a termő-, mint a levélrügy rajtuk.

— **(A trafik s a vasárnapi munka-szünet.)** A pénzügyminiszter a dohánygyárt-mányoknak ünnepeken és vasárnapokon való eladásra vonatkozó határozmányok módosítása dolgában a következő körrendeletet boesátotta ki: Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről

szóló 1891. évi XIII. t. cikk alapján mult évi júl. hó 1-én kibocsátott rendeletnek a dohány-árudákra vonatkozó pontját és ezzel kapcsolatban a dohánygyártmányok eladására vonatkozó szabályoknak a vasárnapok és ünnepnapokra vonatkozó határozmányát, az időközben szerzett tapasztalatok alapján szükségesnek találtam a következőleg módosítani: A dohány és dohánygyártmányok eladásával foglalkozóknak megengedtetik, hogy áruhelyiségeiket vasárnapokon és Szent István király napján délutáni 4 óráig zárva tarthassák; délutáni 4 órától 9 óráig azonban kötelesek vagy áruhelyiségeiket nyitva tartani, vagy legalább gondoskodni arról, hogy a fogyasztó közönség dohánygyártmányokat, (esetleg bélyeget és váltó-ürlapokat) ugyanazon épületben, melyben az áruda elhelyezve van, könnyen hozzáférhető helyen kaphasson, s a zárva tartott bolt ajtaján szembetűnő módon, magyar és az illető községben divó nyelven megjelölni, hogy az épület melyik részében lehet kapni a kincstár részéről áruba bocsátott cikkek? A dohánygyártmányok eladására vonatkozó szabályok határozmányai egyéb ünnepnapokra, valamint a köznapokra nézve változatlanul továbbra is érvényben maradnak.

— **(A hajózás köréből.)** A dunagőzhajózási társaság legújabbán közhírré tette, hogy április hó 1-jétől kezdve a személyhajók Budapest és Mohács között naponként kétszer fognak közlekedni.

Nyilatkozat.

A „Pécsi Figyelő“ f. évi márcz. 30-diki 26. számában megjelent „Szedett-vedett népség“ című és Opris Peter posta- és táviráda-igazgató urhoz intézett interpellációra vonatkozólag kijelentjük, hogy annak tartalma valótlan, amennyiben az alulírottak: mindannyiak előtt, kik a választás reggelén 8 óra után az igazgatósági épületnél szemlélték a megválasztott képviselőért indult menetet, a hozzánk lépett igazgató ur az említett cikkben neki tulajdonított kifejezéseket nem mondotta.

Pécsett, 1892. évi márczius hó 30-án. Gröber Béla kir. posta- és táviráda-igazg. titkar. — Chinorány Géza posta- és táviráda főügyelő. — Schultz Antal kir. posta- és táviráda főügyelő. — Hoser Ármir kir. posta- és táviráda számvizsgáló. — Lukács Gerő kir. posta- és táviráda tiszt. — Halusz László kir. posta- és táviráda tiszt.

E nyilatkozatot oly megjegyzéssel közöljük, hogy azon allitást, mely szerint a szóban forgó cikkünkben idézett szavakat az igazgató a nyilatkozó urakhoz nem intézte: kétségbe nem vonjuk; egyttal kijelentjük, hogy a helybeli posta- és távirádaigazgatóság tisztikarával szemben sértő vonatkozás nélkül irtuk és sajnáljuk, hogy e cikkben a tisztikar ily vonatkozásokat látott.

TANÜGY.

A „Pécsvárad-vidéki tanító-egyesület“ folyó hó 28-dikan Pécsvaradon tartotta rendes évi közgyűlését, melyen Nagy Mihály hosszuhetényi tanító elnökölt. Ez alkalommal az új tisztviselői kar a következőkép alakult meg: elnök: Nagy Mihály hosszuhetényi tanító, al-elnök: Wolf Mihály, jegyző: Kiesz Ferencz, pénztáros: Kremer Karoly, könyvtáros: Proszta Jakab. Választmányi tagokká pedig Marschal György, Nikolausz József, Broglie József és Molnár Tivadar tanítókat választották meg. Az egyesület nagy érdeklődéssel hallgatta Schmidt Boldizsár szabócsabányatelepi tanítónak szépen kidolgozott, tanulságos emlékezését, melyben a XVII. század legnagyobb magyar tanfőnökének Comenius Ámos Jánosnak. életét, irodalmi sikereit és törekvéseit ismertette. A szabad gondolkodás nagy utörőjéről mondott beszéd nagy hatást keltett, s a jelen voltak zajosn megtapsolták a szónokot. A jegyző és pénztáros jelentései után a gyűlés fölöszlott s közös ebédre jöttek össze, melyen egyik tószta a másikat érte.

VEGYESEK.

— Pöstyén fürdőnek leírását hozza lapunk mai száma. Olvasóiuk előtt bizonyára ismert név e fürdő neve! Nem esoda, mert elmondhatjuk, hogy az egyedüli fürdő Magyar

országban, melynek híre a távol külföldre is elhatolt! A fürdő látogatottságának haladásával, a fürdő belrendezés tekintetében is igen szép emelkedésnek örvend. Most egy nagyszerű győzterem épül ott, a mely hivatva lesz, a szórakozási helyek központjává lenni. Azok, kik e fürdőt ismerik — s ilyen van megyénkben is elég — e hirt bizonyára örvendetesen veszik tudomásul.

— **x A Neidlinger G. czég helybeli tizletének hatásköre nagyobbítottván, több utazói állás töltendő be.** Tisztességes és kifogástalan elő életű egyének, kik jó ajánlatokkal bírnak, fölvetetnek s ca jó szorgalmas és kitartók, helyi és vidéki pénzbeszedőkké kiképeztetnek, mi által alkalmuk van maguknak állandó és jövedelmes állást alapítani. Személyes ajánkozások naponként délután 2—3 óra közt a czég irodájában történhetnek.

— Mai számunkban közöljük az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“ 31-diki évi kimutatását, melyből kitűnik, hogy ezen általánosan elismert szolid hazai intézet évről-évre gyarapodik, az alap- és tartaléktöke szaporodik, mely rendes és szakavatott kezelésre vall. Valóban örvendetes, hogyha hazai vállalkozás ily szép eredményt mutathat föl, miáltal nélkülözhetővé teszi a beözönlő külföldi hasonló intézeteket. Különben utalunk a czég hirdetésére.

CSARNOK.

Egy szegény ifjú története.

Elbeszélés Zschokke Henriktől.

— Németről fordította Szikrai Odo. —

(Folytatás.)

Burkhardt egy félévvel utóbb irodai tanácsosnak nevezték ki szép fizetéssel. Tulpenék nagyon örültek, de örömk még növekedett, midőn Burkhardt egy nap azzal a hírrel nyitott be hozzájuk, hogy ajánlataival s befolyásával sikerült megszereznie a jó Frocknak az irattárosi állásra a szótöbbséget, sőt a miniszter jóváhagyását is. Frocknak tehát van im hivatala, s gondtalanul élhet. Csupán a minisztereknek s tanácsosoknak köll még magát bemutatnia, a kik a Burkhardt előterjesztette bizonyítványokból ítélve oly embernek tartották, aki erre az állásra ismereteinél, tehetségénél s becsületeségénél fogva a legérdemesebb. Ezuttal szerencsére, éppen nem vált be a többi pályázóknak egyike sem. Az öreg örnagyot nagyon meghatotta azon való öröme, hogy Jónatánja hivatalt nyert. Nyakába borult az irodai tanácsosnak s így szólt:

— Köszönöm, derék barátom! Ha a főváros kormányzójává lettem volna, nem örülnék ennyire.

Ugy látszott, még a két leány is megszerette volna ölelni nagy örömeben a tanácsost.

Épp szerda volt, s Burkhardt jól tudta, hogy Frocknak el köll jönnie. Azon tanakodtak még, hogyan lehetne őt e hírrel a legkellemesebben meglepni, midőn Leonóra tanítására éppen belépett. Vidáman fogadták; mindnyájan boldogságát hirdették, szerencsét kívántak neki. Vonásairól kellemes meglepődés volt olvasható. Aztán köszönetet mondott a tanácsosnak jószágért, a többieknek részvételükért; de a szeméből sugárzó vidorság egyszerre bánatos komolysággá vált. Ki nyilatkoztatta, hogy hijával lévén a szükséges ismereteknek s képességnek, az állást nem fogadhatja el. Midőn mindenfelől megezáfolták, azt mondta, hogy nincs hajlama az ilyen hivatalra. Itt is oly alapos ellenvetéseket tettek, utalva bizonytalan kenyérkeresetere, hogy nem maradt neki más hátra, mint vállat vonva értésükre adnia, hogy erre a hivatalra pályáznia nem szabad; nyomasztó okok, melyeket elárulnia nem lehet, tiltják ezt neki.

Szomorú esönd következett; senkisék kérdősködött tovább. Frock, mintha misem történt volna, hozzáfogott Leonóra tanításához. A

tanácsos ajánlotta magát s ment. Az örnagy pipára gyujtva, karosszékebe dőlt, s Jozefin az ablakhoz ült, varrva és hallgatva.

Ezután se beszélt erről senki a családban. De e naptól fogva még inkább ragaszkodtak e rejtékeny szenvedőhöz, ki vagyontalan létére visszautasított egy jövedelmező állást, s oly munkával tartogatta életét, melyről gyakran maga is úgy nyilatkozott, hogy unalmasabb s fárasztóbb a favágásnál. Ugy látszott, szivből fakadó részvétellel igyekeztek enyhíteni titokzatos sorsán, mely annyira gyötörte. Még a külömben tartózkodó Jozefin is testvéreileg közeledett hozzá. De Frock nem változott; csakoly idegen és jó volt a szép leány, mint az örnagy iránt. Most is az volt, aki az első napokban.

Nem maradt meg így a viszony Burkhardt s Tulpenék közt. Nem egyszer nyílt alkalma ezernyi apróságból tapasztalnia, hogy inkább szítottak a csöndes Frockhoz, mint hozzá. De állásánál, nagy fizetésénél s rangjánál fogva merész reményeket táplálva, s az örnagy szegénységét ismerve, eltökélte, hogy megkéri Jozefin kezét. Legelőször is az örnagnak szólt, ki gyönyörrel hallgatta. „Nagyon jól van! Itt a kezem; ha a leány akarja, odaadom. Ön izig vérig derék ember; ezt én mindig mondom. De ügyesen kezdje ám Jozefinnel. Vannak neki, tudja, különöségei. Nyerje meg a szívet, akkor minden a magáé. Egy elsiertet ajánlattal, teszem, mindent elrontana. Egy árva szót se szólók neki arról, amit velem bizalmasan közölt.“

Burkhardt most már nagyobb figyelemességekkel bátorzkodott közelíteni a leányhoz. De már jó idő óta úgy tntszett neki, mintha Jozefin hidegebb volna iránta, mint annak előtte. Ez nyilvánvaló volt. Okát meg hiába kereste. Burkhardt ezt el is pauaszolta az örnagnak, ki zavarba esett egy pillanatra, aztán kezénél ragadta s elvezette — mert a beszélgetés a ház mögötti kertben folyt — leánya szobájába s így szólt:

— Hallgass csak, Jozefin, én egy szót se szóltam a tanácsos úrnak, beszélj te. Ha ő tette, nos nem akart vele rosszat; azért bizony sose nehezteljetek egymásra. Vezesd a fiókoszekerényhez, s azzal vége a dolognak.

A leánynak lángba borult az arca, s mint látszott, nem volt meglegedve atyja parancsával. Egy mellékszobába ment a tanácsossal, kibúzta a szekrény egyik fiókját és — rámutatva egy türet gyolcsra, atlaszra, egy india-kára s levélre, mely az örnagnak volt címezve, alul e hozzátétellel: 30 Lajos-arannyal terhelve — így szólt: „Kérnem köll önt, vegye ismét vissza ezeket az ajándékokat, melyeket hol atyám, hol Leonóra, hol pedig a magam születése napján póstán küldöt. Tisztelem a gyöngédséget, mellyel mint ajándékozó eltitkolta kilétét, s tisztelem barátságát, mely ily becses ajándékok küldésére birta. De mi nem tarthatjuk meg őket, mert nem viszonzhatjuk hasonlókkal.“

Jozefin szavainak hallatára Burkhardt ámulva nézte a fiók drágaságait. „Higyje meg, drága kisasszony,“ — mondá végre — „én nem értem szavait. Mind ebben semmi részem sincs. Őa nagyon téved, midőn én rámgyanakodik.“

„Tanácsos úr,“ viszonzá Jozefin komolyan, kissé könyes szemmel s kipirult arcuzal nézve rá: „Én önt csupán barátunknak tekinthetem, Jötevőknek nem. Kérem tehát, ha fönn akarja tartani a régi viszonyt, vegye vissza e tárgyakat. Érintetlenül hagyunk mindent, nem is akarunk hozzá nyúlni. Más, mint ön, nem küldhette. Csakis ön lehetett; csak ön tudta a napokat,

őst pillanatok is, amidőn atyám némi pénz-zavarban volt.

Minderre Burkhardt csak elébbi szavait ismételte, s oly komolyan, hogy Jozefin csaknem zavarba esett. De mégis jól érezte, hogy hiszen most alig is beszélhet másként. Visszamentek. A kisasszony viselete nem változott.

Jozefin már rég találgatta, kitől eredhetnek a szép ajándékok. Ha a tanácsostól nem, akkor alkalmasint a szerelmes gróf küldte őket, ki tán újfent be akarta magát hizelegni. Frockra nem gyanakodott. De hogy Burkhardt egész komolyan ártatlannak nyilvánította magát, mégis csak főtámadt benne a gyanu: hátha Frock az ajándékozó. Kezdte őt jobban megfigyelni, s egy nap, midőn befejezte Leonóra tanítását, Frocknak a mellékszobába köllött őt követnie.

Jozefin kihúzta a szekrény fiókját, rámutatott a benne lévő tárgyra s így szólt:

Frock úr, több hónapja már, hogy időről-időre ajándékok érkeznek atyámnak vagy nekünk leányoknak, de nem tudjuk, kitől. Mi nem nyúlunk hozzájuk. A tanácsost gyanúsítottam. Ő tagadja. Bántana, ha azt a derék embert érdemletlenül büsztanám. Segítsen a nyomra; hadd tudjam, ki küldte mindezt s akar erőn-erővel jötevényünk lenni.

Frock elpirulva s lesütött szemmel állott mellette.

— Ön kissé szigorúan ítél, kedves kisasszony. Vajjon tudja-e? hogy az, aki e holmit küldte, jötevő akar-e lenni. Hát ha adósságot óhajtott vele leróni. Ha így van, nem látom át, miért utasítja vissza. Jótékonyssággal s alamizsnával szemben joga van büszkének lennie.

(Folytatása köv.)

NYILT-TÉR.*)

Ma szombaton ápril 2-án és minden nap a **Buzatéren**

Itt először látható!

SCHEER MUZEUMA.

Rendkívüli nagy kiállítás mechanikai történelmi életnagyságu viaszalakokban a leghiresebb mesterektől.

Ujdonság!

Éppen most érkezett meg Angolországból.

I. SZAKASZ.

Az oroszlánmenyasszony. Menyasszonyi fátóval és myrtuszzal ékesítve lép a szelidítő szép leánya az oroszlán ketreczébe, a melylyel úgyszólván fölnövekedett, hogy a játszótársától búcsút vegyen. Szeliden sörényét simogatva elmondja neki, hogy el kell válniok, követnie kell a nem kedvelt férfit. Értelmesen tekint rá az okos állat, de azon perczen, midőn az idegen férfit megpillantja, megreszket az oroszlán ordításától a kalit és elállja a leány útját. Hiába hizeleg, majd fenyegeti ez, sőt midőn a kimenetet kieroszakolui akarja, az oroszlán földre nyomja és megöli, hogy azután szomorkodva tekintsen a hullara, míg egy golyó szívet furja át. — Ez tartalma a „Comosai oroszlánmenyasszony“ költeménynek, melyből Max remek festménye keletkezett.

II. SZAKASZ.

XIII. LEO PÁPA az arany trónszéken, áldást osztva. — Mechanikai mű Jung műterméből Londonból.

Judit Holofernes fejével. (Mechanikai mű.) Ő: amorett, mech. mű Kalbacht után mintázva Zeiler tanártól.

RUDOLF trónörökös, szül. Laxenburgban 1858. augusztus 21-én, nőtül 1831. május 10-én Stefania főhercegnővel.

*) Ezen rovart alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

II. LEOPOLD Belga király loányával, megh. 1889. január 31-én Mayerlingben, Baden közeleiben.

Egy mechanikai műdarabb az anyai szeretet. Egy paduai leány a szégyen oszlopon a spanyol inquisitióból.

Miss Lola az ezüst golyó lejtőn balanzirozva. Koch tanár a mellbeteg elleni gyógyszer föltalálója.

Kossuth Lajos a legújabb fölvétel szerint.

Legújabb itt először látható: a megboldogult német császár ő fölsége III. Frigyesen Brahman tanár által eszközölt gégefő kivágásának operációja (tracheotomia.)

III. SZAKASZ.

Eredeti történelmi kiállítás bel- és külföldi ragadozó állatok, madarak, tengeri állatok, kagylók és bogarak gyűjteményéből.

IV. SZAKASZ.

Stereoskopia terem a legújabb látványokkal, operák, operettek, balletek, párisi színésznők, tájképek és életképekből.

Eredeti nagyságu mechanikus viaszalakokban látható: I. FERENCZ JÓZSEF ő fölsége, ERZSÉBET magyar királyné ő fölsége, STEFÁNIA özeveg trónörökös, I. VILMOS német császár ő fölsége, BISMARCK hg, LAJOS bajor király, XIII. LEO pápa, LISZT FERENCZ, egy a csatatéren elesett francia tiszt haldoklása.

Rudolf trónörökös halálós agyán, ugyszintén temetése Bécsben.

A muzeum reggel 9 órától este 10 óráig van nyitva.

Belépti-dij: **Nappal és este fényes kivilágításnál 15 kr.** Minden látogató emléktül egy értékes ajándékot kap.

Miuthogy ezen tanulságos és tudományos kiállítás a legjobbat és megtekintésre méltót nyújt és nagy utazásom alatt bel- és külföldön a legnagyobb meglepedésben részesültem, reményelem, hogy a nagyérdemü közönséget itt is kielégitem. A tisztelt közönség becses látogatását kérve, vagyok

Scheer Károly,
muzeum-tulajdonos.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik hön szeretett, fejlethetlen boldogult férjem

Tamásovits Károlynak

márczius hó 31-én végbement temetésén megjelenésük s egyéb részvétnyilatkozat nyilvánítása által nagy fájdalommat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton is hálás köszönetemet.

Pécsen, 1892. április 1-én.

özv. Tamásovits Károlyné.
szül. Milos Julianna.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Csúz, köszvény, tagszagattás, fejfájás, csipő-fájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-nyhító szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krért. Minthogy utánzások léteznek, ennél fogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller“

kérendő.

Becsét veszti

a legválasztékosabb étel is, ha nincs étvágyunk.

Az étvágy gerjesztésére úgy mint mindenemü gyomor bajok ellen melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe:

Egger dijjutalmazott Szódapasztillait.

Kapható 30 kros eredeti dobozokban a monarchia összes gyógyszerárában, valamint az **Egger A. fia** gyógyszer különlegességi gyárában.

Pécsen: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zeiga László és az irg. rend gyógyszerárában. Mohácson: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrach S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingelly örök és Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Maudák Gy. Sándor gyógyszer. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhádon Eibach Odön gyógyszer.

Széki uton fekvő

NEFELEJCS - CSÁRDA

5950. sz. tjkben felvett teleház — szabad kézből azonnal eladó. — Bővebb felvilágosítás levélben megtudható IX. ker. Liliom-utca 38. h. sz. I. emelet ajtó 6. sz. Budapest Németh Sándor eladónál.

Alapos

ezitera-oktatás

adatik!

hol — megmondja a kiadóhivatal

Az abaligeti barlanghoz kirándulóknak ajánlom

vendéglőmet,

melyben izletes és olesó ételekkel és főleg kitünő borral szolgálok vendégeimnek.

A kirándulási-évad megnyitásával magamat a közönség szives figyelmébe ajánlom.

Petrovics Ferencz,
vendéglős.

Az újonnan berendezett NEMZETI SÖRCSARNOK

f. é. április 2-án esti 8 órakor

ünnepélyesen

megnyitják

az 52-ik gyalogezred közreműködése mellett.

Midőn ezen körülményt a n. é. közönség becses tudomására hozom, kérem tömeges pártfogását.

Mély tisztelettel

Szailer N. János,

vendéglős.

Uj! Nickel-féle érczkoporsók. Uj!

„KEGYELET“ első pécsi temetkezési intézet
Pécsett, Perczel-(ó-posta)utca 22-ik sz. saját házában.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek ezennel teljes tisztelettel tudomására hozni, hogy intézetünket újból szerveztük és tetemesen kibővítettük, úgy, hogy minden tekintetben a legmagasabb igényeknek is képesek vagyunk megfelelni.

Rendezünk szép temetéseket pompás üveeskocsokban, raktárt tartunk fa- és érczkoporsók, valamint sírkoszorúkból, elvállalunk hulla-szállításokat légmentes érczkoporsókban a bel- és külföld minden irányában.

Törekvésünk oda irányuland, hogy mint I-ső pécsi temetkezési intézet minden tolokadás nélkül pontos szolgálat és valódi (nem látszólagos) olcsóság által mint eddig, úgy ezután is a minden oldalról tanúsított bizalmát továbbra is kiérdemeljük.

További tévedések kiküldése végett bátorodunk újból kijelenteni, hogy intézetünk kezelésével, temetések felvételével és rendezésével

Gindl Alajos úr

van megbizva.

Maradtunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferencz és társai.

Kindl Ferencz, Szigriszt János, Lauber Rezső,
őzv. Hoffman Károlyné, őzv. Edhoffer Ferenczné.

Pósta és távirda cím: „Kegyelet“ Pécs.

INGYEN

és bérmentve

küldjük meg bárkinek az

épen most megjelent

képekkel dusan ellátott

árkönyvünket

az 1892-iki

tavaszi és nyári idényre,

mely magában foglalja a legújabb párizsi és bécsi costumeok mintáit u. m. zsaketek, köpenyek, capes és pellerineket, legújabb napernyőket, kalapokat és az összes férfi és női divatcikkeket.

Hirsch Testvérek

Budapest, váczi-utca 3.

Női ruhaszövet minták kívánatra ingyen és bérmentve.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen.

512. sz.

tkv. 1892.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Klein I. végrehajthatónak Dunst Pál végrehajtást szenvedő elleni 278 frt 21 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Pécs város és Kis-Kozár községben fekvő, a pécsi 1389. sz. tjkvben felvett 2011. hszsz. 845. számú egész ház, 2012. hszsz. egész kertre 1803 frt, egy a kis-kozári 231. sz. tjkvben felvett 1095. hszsz. szőlőnek, pinczének Dunst Pált illetett felére az árverést 487 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokra az 1892. évi június hó 30. napján a pécsi birtokot illetőleg az árverési szobában a kir. törvényszék hivatalos helyiségében d. e. 10 órakor, míg a kis-kozári birtokot illetőleg **1892. évi július hó 1. napján Kis-Kozárban a községi bírónál** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezői szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 180 forint 30 krajczárt úgy 48 forint 70 krajczárt készpénzben, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. § ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekönyvi hatóság 1892. évi január hó 13-ik napján.

Lukrits István,
kir. törvénzéki bíró.

370

brv. 92.

Csőd-árverési hirdetmény.

Alulírt kik. bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. törvényszék, mint csődbíróságnak 3378. 92. sz. végzése folytán vagyombukott **Wéber Folk Nina** pécsi lakos 588 frt 60 kr-ra becsült

női divatáru, házi butor és fehérneműből

álló ingóságai az 1892. évi április hó 16. napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés alá fognak bocsátatni.

Ehhez a venni szándékozók az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében ezenel és oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingók a legtöbbet ígérőnek a becsáron alól is készpénzfizetés mellett eladatni fognak.

Kelt Pécsen, 1892. évi mártius hó 28. napján.

Fonyó István,
bir. végrehajtó.

Divatos női ruhát

készít 4 frtért

Herman M.

Pécsett, Klimó-utca 8-ik szám.

Ugyanott tanuló lányok felvétetnek.

Birtok bérben adás több évre, vagy igen előnyös fizetési feltételek mellett eladás!

A birtok áll:

Egy teraszos villából legszebb kilátással az egész városra és legmeszebb környékére, 6 szoba, konyha, éléskamara, mosókonyha, fürdőszoba, nagy pinczék, istálló, kocsiszin, szolgálatás, baromfi-udvar, legjobb ivóvíz (szivattyus- és kerek kut), rózsakert 150 legkiválóbb fajta rózsatővel, kert 400 nemes fajta gyümölcsfával, I-ső osztályu földek és szőlőből.

A birtok nagysága 20,000 □ méter, tehermentes, szolidan és legkényelmesebben van berendezve.

Meyer-villa

Makar-utca 99. szám.

448. sz.
k. i. 1892.

Pályázati hirdetmény.

Baranyamegye Szentlőrinci közigazgatási járásban fekvő: 1. B.-Szőlős, 2. Baksa, 3. Bodony, 4. Egerszeg, 5. Kisdér, 6. Monyorósd, 7. H.-Szt.-Márton, 8. Tengerin, 9. Téseny, 10. Bagota, 11. Nagy-Bicsérd, 12. Kis-Bicsérd, 13. Gerde, 14. Pázdány, 15. Varjas, 16. Velin, 17. Rugásd, 18. Zoók, 19. Cz.-Bogád, 20. Gilvánfa, 21. Hernádfa, 22. Kisasszonyfa, 23. M.-Mecske, 24. Ujmindszent, 25. Monosokor, 26. Okorág, 27. Ózd, 28. Rónádfa, 29. Sumony, 30. Kistelek, 31. Szentkirály községek egyeteméből álló Magyar-Mecske székhelyvel bíró 740 frt fizetéssel javadalmazott és hivatalos eljárásában ingyenes fuvarral egybekötött üresedésben levő

körorvosi állásra

ezzel pályázat hirdettetik

A választás nevezett községek képviselő-testületeinek egyeteme által 1892. évi április 23-án reggeli 10 órakor fog Magyar-Mecskén az ottani körjegyzői hivatalban megejtetni

Az 1876. évi XIV. t.-cz. 143. §-a értelmében kellőleg felszerelt pályázati kérvények 1. évi április hó 21-ig aulirott főszolgabirónál annál is inkább benyújtandók, mert később beérkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Kelt Baranya Szent-Lőrincz, 1892. márczius 30.

Polgár Jenő
főszolgabíró.

318
1892. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 101. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi királyi járásbíróóság 1661/92. számú végzése által özv. Kis Gáborné végrehajtató javára Pál János hhetényi lakos ellen 200 frt tőke, ennek 1891. év ápril hó 12. napjától számítandó 8 százalékos kamatai és eddig összesen 48 frt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírónilag lefoglalt és 377 frtra becsült hordók, bor, pálinkás kazából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 3155/92. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Hosszu Hetényben leendő eszközzésére 1892. év április hó 14. napjának délelőtti 9 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáronalul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsett 1892-ik évi márczius hó 29-én.

Fonyó István,
kir. bírósági végrehajtó.

Egy jó házból való fiu

tanonczul

felvétetik **Hamedli Gyula** fényképész-nél Pécsett, Széchenyi-tér 2. sz.

Szentlőrinci járás főszolgabirájától.

Ribay

„Nemzeti kávéháza“

Pécsett.

Mától kezdve ismét minden szombaton **Farkas Sándor és Jónás János** jól szervezett zenekara által

zeneestély

rendeztetik.

Kezdeté este fél 9 órakor.

A n. t. vendégeimnek figyelmébe ajánlom saját termésü

Kis-Skóko palaczk boraimat.

Idős és fiatal férfiaknak

ajánljuk a dr. Müller orvosi tanácsos által ujab és nagyobbított kiadásban megjelent iratot a

megzavart ideg és Sexual-rendszer

gyökeres gyógyítása tanulmányozására. Szabad szállítás borítékban 60 krért, levélbélyekben.

Eduard Bendt, Braunschweig.

3269. sz.

tkv. 1892.

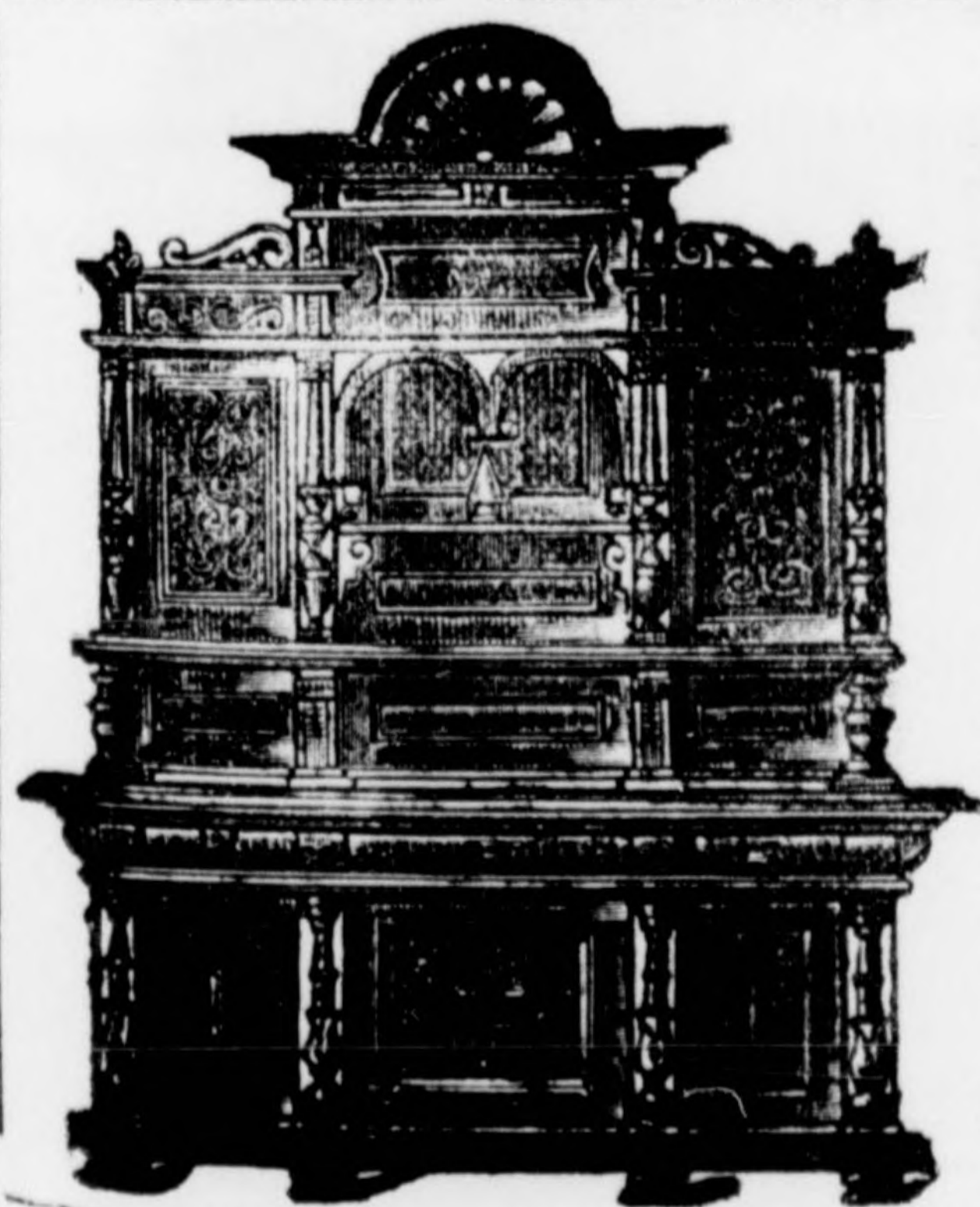
Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mamel József végrehajtónak Ackerman Jakab és neje végrehajtást szenvedett elleni 132 frt 80 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére Szieberth Nandor késedelmes vevő költségére és veszélyére a pécsi kir. járásbíróóság területén levő Birján község határában fekvő a birjáni 213. sz. tjkvben felvett szőlőre 228 frt és a birjáni 258 sz. tjkvben felvett szőlőre 116 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fönnebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi április hó 21-ik napján d. e. 9 órakor Birján község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10 százalékat, vagyis 22 forint 80 krajczárt készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1892. évi február hó 24-én.

Bogyay Pongrácz
kir. törvszéki bíró.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan teszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

PÖSTYÉN (PÍSTYÁN)

Kénesfürdő

Iszapfürdő

Kiadja a

Pöstyén fürdői főbérlet.

Pagyarország északnyugati részén, a Kárpátok kies völgyében Pöstyén nagyközség mellett egy feltűnő természeti jelenséggel találkozunk: a Vág folyó medrében számtalan helyen meleg kénes forrás ered, mely eredete helyén, valamint folyása mentén finom iszapot rak le.

Már évszázadokkal ezelőtt ismeretes volt e források és az iszap gyógyereje, elsőrendű orvosok méltatták azt kiváló figyelemre, mindazonáltal Pöstyén jelentősége csak e század elején jutott kellő érvényre; e jelentőségét köszöni egyrészt forrásának, melynek természetes melege (60° C.) valamint dús kén-tartalma, felülmúlja a hasonló források bármelyikét is; nevezetesen azonban iszapjának, mely itt a nagyszámú források alján lerakodva, tetszés szerinti mennyiségben található s így lehetségessé vált az iszapot magát egyes adagokban (kádakban, edényekben) használatra berendezni. Ez teszi Pöstyént oly nevezetessé és mint iszapfürdőt egyetlenné, mert az iszap ily intenzív alkalmazása mellett a legnehezebb, és idült kóralakok is sikerrel gyógyítottak.

Belső berendezése Pöstyénnek nem állott arányban a természet adományával; jelenlegi tulajdonosa, gr. Erdődy Ferencz érdeme az, a mi a fürdő emelése érdekében az utóbbi években történt. Most, hogy a fürdőt teljes felvirágzásra emelhesse, azt egy új hazai vállalatnak adta bérbe hosszú időtartamra, mely kötelezve van részint átalakítások, részint új, nagy építkezések által a fürdőberendezés hiányain rövid idő alatt segíteni; e vállalat már tényleg jelentékeny átalakításokat eszközölt, s a jövőre nézve céljául tűzte ki Pöstyénben kényelem és szórakoztatás tekintetében mindent megtenni, mely azt, az első rangú európai fürdők színvonalára emelje.

Fekvése. Pöstyén (Nyitra megyében,) a Kis-Kárpátok regényes vidékén, a Vág folyó jobb oldalán fekszik, 162 m. magasságban a tengerszín felett. A fürdőhely közvetlen közelében gondozott sétányok terülnek el, gyógyuló betegek számára, míg távolabb a Kárpátok erdős regényes, hegyláncza a kirándulókra nézve bir vonzóerővel.

Eghajlata lágy és egyöntetű, szelektől teljesen ment s az időátmenetek nem gyorsak, mindez felette kedvező betegeire, mindamellett: tekintettel arra, hogy a

meleg fürdők s utána tartó izzadás folytán épen a meg-hülés veszélyének vannak kitéve, igen ajánlatos, hogy a beteg meleg öltözetekkel lássa el magát.

Idénytartam. Mindeddig Pöstyén csak nyáron állott a közönség rendelkezésére. Az új bérlet megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a fürdő ezentúl az egész éven át, tehát télen is használható legyen. A nyári idény május 1-től október 1-éig tart; a fürdőhelyiségek ez időn túl is nyitva vannak s a télre kellően berendezettek. Gyógydíjak a nyári idényen kívül nem fizettetnek.

Utazás Pöstyénbe. Pöstyén, mint az osztrák-magyar államvasút vágvölgyi vonalának egyik állomása, közép Európa összes vasúti hálózataival direct közlekedő vonatokkal egybe van kapcsolva. Pozsony és Galanthánál az osztrák államvasút budapest-bécsi vonalát, Zsolnánál pedig a kassa-oderbergi vonatot érinti.

Budapestről valamint Bécsből 3¹/₂, Oderbergből (Zsolnán át) 5¹/₄ óra alatt érünk Pöstyénbe. Vonatok reggel és este indulnak. Részletes utazási programmal a főbérlet készséggel szolgál.

Minden érkező vonatonál egy és kétfogatu bérkocsik (60—80 kr.), társaskocsik (15 kr.) állanak, míg a nehéz betegek czélszerű hordágyakon, minden nehézség nélkül szállíttatnak az 5—10 percznyire fekvő községbe.

A fürdőépületek. Ezek az u. n. parkszigeten vannak elhelyezve, a park árnyas fái s kertjei közepette s a községből egy-két percznyi séta után elérhetők.

A közlekedést kitünően záró bérkocsik, továbbá kis kétkerekű hordkocsik tartják fenn, mely utóbbiak kézi erővel tolatnak s azért különösen nehéz betegek részére igen alkalmasok. Egyszeri használatuk — tekintet nélkül a lakás távolságára — 15 kr., oda és vissza 25 kr.

A fürdők három nagy épületben vannak elhelyezve; és pedig van három első osztályú medenczefürdő:

1. a tükörfürdő (a pénztártól balra) hőfoka	30—31° R.
2. a hévfürdő	32—33° R.
3. az I. oszt. iszapfürdő	33—34° R.
- } a pénztártól jobbra >

Az első kettő asphalt-alapzattal bir, vize naponként lebecsáttatik; az iszapfürdő a természetes forrás maga,

melynek alapján 12—15 cm. magas iszapréteg van, vize pedig az eredeti forrás által folyton tápláltatik, ezért mindig friss és hőfoka állandó.

Hasonlóképp iszapalappal bírnak a II. és III. oszt. iszapfürdők (népfürdő), berendezésük azonban egyszerűbb amazokénál.

A pénztártól balra fekvő épületben egy csinos, újonnan épült várótermen keresztül jutunk a kádfürdőkhöz.

Vannak kitűnő kényelemmel berendezett u. n. salonskádfürdők, továbbá márvány- és fa-kádfürdők egyszerűbb berendezéssel. E kádfürdők előjegyezhetők, vagyis bizonyos meghatározott időre szabadon tartatnak; az előjegyzés a pénztárnál történik, jegyek az előjegyzett időre azonban előre váltandók.

A középső épület a tagfürdő, mely több kisebb-nagyobb fürdőszobát foglal magában. Itt történik az iszap localis alkalmazása (egy-egy tagokra); az iszap-medenczéből ez épülethez vágányok vezetnek, melyeken az iszap szállítatik. A fürdőszobák egy vagy több személy számára berendezvék, kádakkal és nyugágyakkal ellátva.

Jobboldalt van az ivókút, a gépház, az iszaptartány, a Vágfolyón pedig egy csinos kis épület: a hidegfürdő áll.

Gyógymódok. A pöstyéni fürdőkben két lényeges gyógymód van alkalmazásban, és pedig: a) a hővíz és b) az iszap használata.

a) A hővíz fürdésre használtatik, de egyszersmind mint ivóvíz is nyer alkalmazást.

A víz hőmérséke a forrásnál átlag 60° C. lévén, ily állapotban fürdésre nem alkalmas, azért gőzgép segítségével hűtőmedenczékbe vezetetik s hűtött állapotban ez használtatik gyógyezélokra.

A mi a fürdőgyógymódot magát illeti: ez oly annyira különböző a beteg egyénisége s a betegség mibenléte szerint, hogy erre nézve általános utasításokat nem adhatunk; fürdőink érzékenységénél fogva komolyan tanácsoljuk minden betegnek, hogy orvosaink valamelyikéhez forduljon és annak előírása szerint cselekedjek.

A hővíz mint ivóvíz, a fürdőgyógymóddal kapcsolatban használva, ennek hatását lényegesen elősegíti: legcélszerűbb, ha az ivás éhgyomorra történik és pedig fürdés után, mennyiségét az orvos határozza meg. Nem lényegtelen fölemlitenünk e helyt, hogy a víznek tapasztalt kitűnő hatása van a gyomor és bél működési zavarainál és idült garat- és gégehurutoknál is.

b) az iszap használata. A hővíz úgy eredeti helyén, mint folyása mentén, mindenütt nagy mennyiségű ásványiszapot rak le, melynek hőfoka rendszeren nagyobb a vizénél s mely a levegőn csak lassan hül ki.

Az iszap ekkép tetszés szerinti mennyiségben nyerhető, ennek folytán lehetőségessé vált az iszapot nem csak medenczefürdőkben, de külön adagokban is használatra berendezni. Ezért vált Pöstyén mint iszapfürdő oly nevezetessé, mert tudunkkal nincs Európában fürdőhely, a hol hasonló gyógyerejű iszap oly nagy mennyiségben nyeretnék és oly kiterjedt módon alkalmaztatnék, mint itt.

Az iszap az u. n. iszapfogóból, kiemeltetvén, egy a beteg testrésznél megfelelő edénybe tétetik s az előirt hőfokra lehűtetve, nyújtatik a betegnek, ki beteg tagját beléhelyezi s az orvos által meghatározott ideig benne tartja. Ugyancsak alkalmaztatik az iszap vászonba téve borogatás alakjában, a mi a hatást a test egy bizonyos pontjára koncentrálja s kevésbé izgatólag hatván, napjában többször is vehető.

Az iszapfödte testrészt lemosására a tagfürdőben vannak közös tágas helyiségek, mosdóasztalokkal s kádakkal ellátva. Alkalmasabb azonban — különösen nagyobb mennyiségű iszap használatánál — külön kádfürdőt venni e célra, mely esetben a kádak olcsóbban számíttatnak. (Árjegyzék szerint.)

Az iszapnak ily módon való alkalmazása képezi Pöstyén specialitását, mert ez oly esetekben, hol a fájdalom valamely tagban koncentrálódik, a gyógyulást fokozott mértékben idézi elő — azonkívül lehetőségessé teszi a gyógykezelést oly betegeknek, kik magas életkoruknál fogva vagy bármely más okból, a telt fürdőt nem használhatják.

Massage és elektromos gyögmód. Az iszappal kapcsolatban orvosaink kiváló eredménnyel alkalmazzák a Massage-t; e gyögmód ma fürdők nélkülözhetetlen kiegészítő kellékének bizonyult, s ezért örömmel vesszük a hírt, hogy a főváros e szakmabeli kitűnőségeinek egyike: dr. Reich Miklós ur testgyógyászati és gymnastikai gyögmódot intézet igazgatója s tulajdonosa Budapestben, indítatva érzi magát Pöstyénben egy a kor követelményeinek színvonalán álló Massage-intézetet rendezni be s annak személyes vezetését elvállalni.

Ugyancsak alkalmazásban van fürdőkben az elektromos gyögmód is.

Analysis. A pöstyéni víz és iszap beltartalmáról a legújabb vegyelemzést, a főberlet megbízásából, a magy. kir. vegyikísérleti állomás (Dr. Liebermann Leó tanár) eszközölte, melynek eredménye a következő:

a) A pöstyéni fürdő vizének vizsgálata és elemzése:

«Folyó év október hó negyedik napján az u. n. régi forrás vizének hőmérsékét a helyszínén 60·1 Celsius fokban állapítottk meg; ugyanakkor a levegő hőmérséke 21·8—21·9 Celsius fok volt.

Barometer állás 750 mm.

A pöstyéni víz kénhidrogénszagú, tiszta és hosszabb állás után sem képez üledéket.

Reactiója gyengén savi forralás után gyengén alkalikus. Fajsúly 15 Celsius foknál 1.0012. Összes szilárd anyag egy literben 180 Celsius foknál szárítva 1.315 gr. Az összes sók sulfatokban alakítva 1.365 gr.

Egyes alkatrészek egy literben:

Mészoxyd CaO	0.3150	gramm
Natriumoxyd Na ₂ O	0.1233	"
Magnesiumoxyd MgO	0.0738	"
Kaliumoxyd K ₂ O	0.0166	"
Lithiumoxyd Li ₂ O	0.0009	"
Vas	nyomok	"
Kénsav SO ₃	0.4860	"
Szénsav CO ₂	0.2100	"
Chlor	0.1360	"
Kovavas SiO ₂	0.0500	"
Kénhidrogén H ₂ S	0.0026	"
Kén (kötött állapotban)	0.0018	"
Phosphorsav	nyomok	"
Ebből le a chlornak megfelelő oxgyén	0.0306	"

Atszámítás aequivalens százalékokra Than tanár szerint: Egy liter vízben foglalt alkatrészek grammokban kifejezve:

	grammokban kifejezve	aequivalens százalékok:
Calcium Ca ^{1/2}	0.2250	58.22
Natrium Na	0.0914	20.54
Magnesium Mg ^{1/2}	0.0443	19.09
Kalium K	0.0137	1.81
Lithium Li	0.0004	0.31
Kénsav SO ₄ ^{1/2}	0.5832	63.24
Chlor	0.1360	19.93
Szénsav HCO ₃	0.1970	16.81

Az elemzésnél talált alkatrészek a szokásos módon csoportosítva egy literben:

Kénnatrium	0.0046	gramm
Chlorkalium	0.0263	"
Chlornatrium	0.2000	"
Chlorlithium	0.0026	"
Kénsavas natrium	0.0316	"
Kénsavas magnesium	0.2214	"
Kénsavas calcium	0.5450	"
Ketted szénsavas calcium	0.2617	"
Ketted szénsavas vas	nyomok	"
Kovavas	0.0500	"
Kénhidrogen (szabad)	0.0026	"
Phosphorsav	nyomok	"
Szabad szénsav	0.0339	"

Az itt felsorolt sók sulfátokká átszámítva adnak 1.35 grammot.

b) Pöstyén fürdő iszapjának vizsgálata és elemzése.

Az iszap hőmérséke a helyszínen megvizsgálva 60 Celsius foknak találtatott. Ugyanekkor a levegő hőmérséke 22 Celsius fok volt.

Az iszap friss állapotban kénhydrogént tartalmaz. Egy kilogrammhan találtatott 0.02 gramm kénhydrogén.

Az iszap vitzartalma 16.51%. Egy kilogramm iszapban tehát van 165.1 gramm víz.

A 100 Celsius foknál szárított iszap összetétele egy kilogrammban:

Kovasav SiO ₂	563.0	gramm
Tímföld Al ₂ O ₃	138.2	"
Calciumoxyd CaO.....	83.0	"
Vasoxydul FeO.....	46.6	"
Kaliumoxyd K ₂ O.....	17.5	"
Magnesiumoxyd MgO.....	12.02	"
Natriumoxyd Na ₂ O.....	11.5	"
Szénsav CO ₂	75.1	"
Kénsav SO ₃	4.2	"
Phosphorsav P ₂ O ₅	1.3	"
Szerves anyag.....	49.1	"

Budapest, 1890. decz. 20. Dr. Liebermann Leó.

A víz és iszap szétküldéséről.

Dr. Liebermann tanár nyilatkozata szerint: «a szárított iszap kénsav tartalma (ez lett controllra külön mennyilegeseen meghatározva) csaknem annyi, mint a közvetlen merített iszapé. Találtatott ugyanis: egy kilogrammban 566.3 gramm kovasav.»

E tudományos vizsgálat mellett a tapasztalat is számtalan esetben bebizonyította, hogy a lehült vagy szárított iszap forrásvizünkben a kellő hőfokra melegítve s helyileg alkalmazva jótékony hatásából nem veszít, különösen ha betartjuk azon életmódot, mely fürdőinkben előírva van; ezért ajánlatos e gyógykezelés oly betegeknek, kik akadályozva vannak Pöstyénbe jönni, vagy a kik innét távozva utókurát óhajtanak tartani.

Megrendelések történhetnek egyenesen a főberleti irodában vagy bármely jelentékenyebb gyógyszerárban, droguistánál. Az iszap 5 és 10 kilós bádodobozokban küldetik — megfelelő használati utasítással — a víz pedig üvegekben. Ára egy kilogramm iszapnak 60 kr.

Gyógyjavalat. Fürdőhelyünk gyógyhatásának mibenlétéről, nem akarunk azon részben még controvers magyarázatokba bocsátkozni, melyek ez idő szerint a tudományos világban uralkodnak, s melynek elbírálására magunkat hivatottaknak nem érezzük. Büszkeséggel utalhatunk a theoriák hangoztatása helyett azon fényes győgyeredményekre, melyeket hévziveink és a fürdőiszap alkalmazása útján elértünk.

Hogy mely esetben van javalva fürdőinknek használata, az iránt egyes esetekben bő tapasztalattal bíró fürdőorvosaink mindenkor készséges felvilágosítást nyújtanak; a mennyiben azonban a gyógyulást keresőknek némi tájékozással akarunk szolgálni, kiemeljük azon fontosabb **kóralakokat**, melyeknél Pöstyén gyógyforrásai eredményeseknek bizonyultak:

1. a **köszvény** és idült **izület-** és **izomcsúsz**;
2. a **görvélykór**, nevezetesen az izületek, csontok és mirigyek görvélyes bántalmái;
3. az **idegrendszer** bántalmái: zsábák, különösen ülidegszába (**ischias**), **hüdések**, legyenek ezek külerőszak, fémmérgezés vagy egyéb gyuladások következményei;
4. a csontok, izületek, inak, inhüvelyek és izmok **idült gyuladásai**, ezek következményei, izzadmányok, merevség, túltengések, elgennyesedés;

5. **gyomor- és bélpangások**, az aranyeres állapotok, (Hämorrhoids);

6. a **bujakór**, különösen azon alakjai, melyek a csontokban és csonthártyákban localizálódnak;

7. a nyakhártyák idült hurutjai;

8. bőrbajok (Eccem. Prurigo stb.).

Fürdőorvosok:

1. Dr. **Fodor Kálmán**, közegészségügyi tanácsos.
2. Dr. **Visnovszky József**, megyei járási- és megyei kórházi orvos.
3. Dr. **Weinberger Samu**, vasuti orvos.
4. Dr. **Alexander Zsigmond**.
5. Dr. **Vragassy Vilmos**.
6. Dr. **Neuwirth Nándor**, körorvos.
7. Dr. **Reich Miklós**, testgyenyészeteti és gymnastikai gyógyintézet igazgató-tulajdonosa Budapesten, ki egy hasonló intézetet vesz Pöstyénben személyes vezetése alá.

Fürdői árjegyzék.

	délelőtt 4-9 óráig	délelőtt 9-11 óráig és délután
	frt kr.	frt kr.
I. Medenczefürdők.		
1. Tükkfürdő.....	—70	—60
2. Hévfürdő.....	—70	—60
3. I. oszt. iszapfürdő.....	—80	—70
4. II. » ».....	—45	—35
5. III. » ».....	—15	—10
II. Kádfürdők.		
1. Salon-kádfürdő.....		1.30
2. Márvány.....		1.—
3. Egyszerű I. oszt.....		—80
4. » II. ».....		—60
5. Gyermekkádfürdő.....		—30
6. Kádfürdő házba szállítva.....		1.30
III. Tagfürdők.		
1. egy adag iszap.....		—55
2. egy iszaphorogató.....		—45
3. kézi kádfürdő.....		—30
4. egyszerű kádfürdő I. o. } a közös.....		—60
5. » » II. o. } adag iszap.....		—40
		fürdőszobába.....
		véve.....
		ha egy v. több.....
		mellé vétetik.....

Házba szállításért adagonként 20 kr. számíttatik.

Gyógydíjak.

I. osztály	Gyógy- díj	Zene- díj	Szegények- nek
Egyes vendég részéről.....	8.—	3.50	1.—
Családoknál: a családapa részéről.....	6.—	2.30	—50
Egyes hozzátartozója.....	3.—	1.20	—40
Cseléd.....	2.—	—	—40
II. osztály.			
Egyes vendég részéről.....	4.—	2.40	—40
Családoknál: a családapa részéről.....	3.—	1.80	—40
Egyes hozzátartozója.....	1.50	1.20	—40
Cseléd.....	1.—	—	—40
III. osztály.			
Egyes vendég részéről.....	1.50	—50	—30
Családoknál: a családapa részéről.....	1.—	—50	—30
Egyes hozzátartozója.....	1.—	—	—20
Cseléd.....	1.—	—	—20

Minden idegen, a ki a fürdőidény alatt Pöstyénben 3 napnál tovább tartózkodik, fürdői vendégnek tekintetik s köteles a szabályozott díjat lefizetni. Kivétel alá esnek:

1. az orvostudorok és sebészek, falusi segédlelkészek, néptanítók s vagyontalan tanulók;
2. egészséges és gyógyfürdőt nem használó 12 éven aluli gyermekek;
3. a cs. és kir. valamint kir. honvédtisztek kapitánytól lefelé;
4. szegénységi bizonyítvánnyal ellátott teljesen vagyontalan egyének.

A gyógydíjak a fürdőbizottságnál a bejelentés alkalmával fizetendők le.

Lakásviszonyok. A pöstyéni indóháztól 6—10 percz alatt érünk Pöstyén-Tepliczbe, melynek **nagy szállója** mintegy 50 kütünő kényelemmel berendezett szobát s több éttermet foglal magában.

Itt van elhelyezve a főberlet irodája is, a hol a fürdőbeli összes ügyek elintéztetnek. E nagy szállón kívül a fürdőhely legtöbb magánháza is bir kiadó szobákkal; lakásokban tehát Pöstyén nem szenved hiányt.

A főberlet a szállodán kívül a park közepén fekvő díszes «Parkvillát» és számos magánházat is saját kezelése alá vett, s így lakásokat nyújthat oly vendégeknek is, kik szállodában nem akarnak lakni. Legcélszerűbb tehát, ha a fürdővendégek megérkezéskor a vendéglő előtt szállnak le és lakás iránt a főberleti irodába fordulnak, a hol minden egyéb a fürdőt illető ügyekben is felvilágosítást nyernek.

Junius és julius hónapokban célszerű, ha a vendég megérkezéséről a főberletet előlegesen értesíti, körülbelül megadva milyen lakást kíván.

A főberleti irodában van a pöstyéni **telefon központja**, a honnét a fürdőkhez valamint az istállókhöz (kocsimegrendelés végett) hálózat vezet.

Szobaárak igen különbözök. Szobák hetenként 6 frttól feljebb kaphatók; a szegényebb osztályúak azonban olcsóbb szállást is nyerhetnek.

A főberleti szobaárak meg vannak határozva s az irodában megtudhatók. A nyári idény kezdete és végével a lakások lényegesen olcsóbbak; a téli időszakban 2—3 frtért jól fáthető szoba kapható.

Élelmezésről Pöstyénben kitünően van gondoskodva. A főberlet a nagy szállói vendéglő felett rendelkezik s kiváló gondot fordít arra, hogy a betegek egészséges jó táplálékot nyerjenek.

Étkező termek vannak az emeleten és földszinten, továbbá a nyári nyitott pavillonban.

Azonkívül számos kitünő vendéglő van Pöstyénben, hol általában á la carte étkeznek.

Az étkezési árak igen mérsékeltek, a nagy szállóban teljes pensio (reggeli, ebéd, vacsora) nyerhető 1 frt 50 krtól 5 forintig.

Magánházakban teljes pensio lakással együtt is nyerhető.

Sürgöny és postahivatal, gyógyszertár a szálloda közvetlen közelében.

Szórakozás. A szálloda szomszédságában veszi kezdetét a pöstyéni park, melynek gyönyörű lombos fái s virágkertjei a legkellemesebb sétahelyeket szolgáltatják.

E parkban fekszik a gyógyterem a kávéházzal és czukrászdával egybekötve, hol nagyszámú kül- és belföldi lapok és zongora állanak a közönség rendelkezésére; a kávéház előtt játszik naponta kétszer a parkzene is, és pedig délelőtt 10—12, délután 6—8-ig. E gyógyterem, a felszaporodott vendégek száma mellett kicsinynek bizonyulván, a főberlet egy új palotát emel, melyben a gyógyterem és számos mellékhelyiségei, azonfelül a kávéház

és vendéglő lesznek elhelyezve s zárt folyosóval a fürdő szállodával is egybekötve.

A fürdővendégek szórakoztatásairól egy **vigalmi bizottság** gondoskodik, melynek tagjai a fürdő-választmány s a fürdővendégek köréből választatnak.

Ez hetenként egy táncmulatságot, továbbá tombola játszmákat, felolvasó és színi estélyeket, hangversenyeket s kirándulásokat rendez, s gondoskodik arról, hogy elsőrendű művészek a fürdőhelyen előadásokat tartsanak.

Könyvtár kettő van Pöstyénben. A parkban fekszik az állandó **szinkör**, melyben naponta 1/2 5—7-ig felváltva magyar és német előadások tartatnak.

Kirándulóhelyeket a Vág völgyének szebbnél szebb pontjai szolgáltatnak.

A közelben fekszik *Nagy-Pöstyén* község, melyhez egy gyönyörű fasor vezet; *Banka* község, melynek nemcsak szép fekvése, de jó vendéglője is vonzerőt képez. Távolabb *Moraván*, melynek régi vára megtekintésre méltó. Moravántól két órai kocsit vezet *Temetvényre*, melynek ösromjairól festői kilátás nyílik a Vág völgyére. 1 1/2 órányira fekszik a híres *Beczkó* vára; északra a *Brunóczi* kastély gyönyörű parkjával, messzebb *Csejthe* vára, melynek érdekes romjai megerősíteni látszanak a történelmi hagyományokat. Nem kevésbé érdekes a *galgóczi grófi* várkastély, melynek gyönyörű parkja nyitva áll a közönség számára, továbbá *Lipótvár* (most orsz. fegyház) a Vág másik oldalán.

Irodalom. A pöstyéni fürdőről számos említést találunk XVI. és XVII. századbeli iratokban; ezekről bővebb felvilágosítást nyerhetni a fürdőről szóló számos monographiákban, melyek közül megemlítjük a következőket:

Justus J. Torkos 1745. — Prochaska 1818. — Walich 1821. — Tonházy 1821. — Dr. F. Scherer 1837. — M. F. Marschall 1838. — Dr. Alter 1870. — Dr. Wagner 1875. — Dr. Weinberger 1875. — Dr. Fodor Kálmán 1888.

Kérelem. Azon lényeges változások mellett, melyek Pöstyénben az elmúlt évben történtek, szükségesnek véljük különösen kiemelni azt, hogy fürdőnkben ma a szállás és ellátás tökéletesítése iránt a legszorgosabb intézkedések, a kiszolgálat feltétlen pontossága s a fürdők rendbentartására pedig a legszigorúbb rendszabályok léptek életbe; a mennyiben pedig a főberlet első törekvése: a fürdővendégek minden tekintetben kielégíteni, felkérjük fürdőnk minden barátját, látogatóit, hogy panaszukat — a berendezés hiányait, vagy a kiszolgálatot illetőleg — tudomásunkra hozzák. A fürdőórákban egy felügyelő s a fürdőmester mindig a fürdők körül van (a szolgálta ezek egyikét bármikor köteles előhívni), kik előforduló panaszokról rögtön jelentést tesznek, s a főberlet legszigorúbb kötelességének ismeri, ezeken segíteni.

Megrendeléseket lakások iránt vagy iszapra kérjük egyenesen hozzánk intézni; minden felvilágosítással készségesen szolgál, kívánatra prospectust küld

a „Pöstyén fürdői főberlet“

Pöstyénben.

Budapesti képviselőség:
Uj-utca 1. szám.

Sürgönczim:
Főberlet Pöstyén.